

عنوان مقاله:

انسانیت‌زدایی از خدا و جهان در فلسفه جدید

محل انتشار:

دوفصلنامه هستی و شناخت، دوره 6، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

حامد شیواپور - استادیار دپارتمان الهیات، دانشگاه مفید، قم، ایران.

خلاصه مقاله:

تا پیش از فلسفه جدید، تلقی غالب در اندیشه بشری نسبت دادن ویژگی‌های انسانی هم به خدا و هم به جهان بود. بر این اساس، می‌توان تشبیه یا انسان‌وارانگاری هم درباره خدا و هم درباره جهان را ویژگی غالب تا پیش از دوران جدید دانست. این ویژگی‌ها عمدتاً شامل مواردی چون داشتن ادراک و اراده بود. در دوره مدرن و با تحولات فکری و فلسفی بشر جدید، تدریجاً ویژگی انسانی از خدا و جهان نفی و سلب و تنها به انسان منحصر دانسته شد. در تلقی جدید، هم خدا عمدتاً خدای الهیات سلبی است و هم جهان تابع نیروهای مکانیکی و بنابراین فاقد نفس و به تبع آن ادراک و اراده است. بر این اساس به نظر می‌رسد مجاز باشیم تا از عنوان «انسانیت‌زدایی» از خدا و جهان در اندیشه انسان جدید سخن بگوییم. این تلقی جدید، در درک انسان از خودش، خدا و جهان و نسبت این سه، آثار مهمی بر جای گذاشته است.

کلمات کلیدی:

الهیات سلبی، انسانیت‌زدایی، انسان‌وارانگاری خدا، انسان‌وارانگاری جهان، نفی علیت غایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1130535>

